

ЗМІСТОВНІ МОДУЛІ 3-4. Договори про передання майна у тимчасове користування. Договори підрядного типу.

Практичне заняття 3.

Теми 9, 11. Договір найму (оренди) та його види. Договір підряду та його види.

☞ Мета практичного заняття.

Тема 9: засвоєння, поглиблення та закріплення знань про особливості договору найму (оренди) та його різновидів, нормативного регулювання цих договорів тощо; закріплення навичок вирішення життєвих ситуацій, пов'язаних із договорами найму (оренди), складання цих договорів, аналізу змісту готових зразків договорів найму (оренди), складання необхідних юридичних документів для реалізації та захисту прав сторін у договорах найму (оренди) та їх різновидів.

Тема 11: засвоєння, поглиблення та закріплення знань про особливості договорів підрядного типу, нормативного регулювання цих договорів тощо; закріплення навичок вирішення життєвих ситуацій, пов'язаних із договорами підрядного типу, складання цих договорів, аналізу змісту готових зразків договорів підрядного типу, складання необхідних юридичних документів для реалізації та захисту прав сторін у договорах підряду та їх різновидів.

I. Теоретична частина.

☞ Основні терміни та поняття.

Тема 9: володіння; грошова форма оплати; зворотний лізинг; капітальний ремонт; користування; лізинг; майно; майнові права; міжнародний лізинг; найм; наймач; наймодавець; натуральна форма оплати; непрямий лізинг; неспоживна річ; оренда; орендар; орендодавець; піднайм; поліпшення речі, переданої у найм; поточний ремонт; прямий лізинг; речі визначені індивідуальними ознаками; речі; фінансовий лізинг.

Тема 11: будівництво; гарантійний строк; генеральний підрядник; договір будівельного підряду; договір підряду; договір побутового підряду; замовник; кошторис; новобудова; підрядник; пошукові роботи; приблизний кошторис; проєктна (пошукова) організація; проєктні роботи; проєктно-кошторисна документація; результат роботи; реконструкція (технічне переоснащення); робота; розширення; субпідрядник; твердий кошторис; фронт робіт.

Питання для обговорення

Тема 9:

1. Поняття, предмет, умови договору найму (оренди).
2. Сторони договору найму. правонаступництво у разі зміни власника речі, переданої у найм. Права та обов'язки сторін договору. Права третіх осіб на річ, передану у найм.
3. Засоби забезпечення виконання умов договору. Відповідальність за порушення сторонами умов договору. Припинення договору найму. Позовна давність, що застосовується до вимог, які впливають із договору найму.

4. Договір прокату. Особливості укладення і виконання договорів прокату за участю споживачів, прав наймача та їх захисту з урахуванням відповідних актів ЄС (Директива 93/13/ЄЕС від 05 квітня 1993 року про несправедливі умови споживчих договорів, Директива 2005/29/ЄС від 11 травня 2005 року стосовно недобросовісних комерційних практик бізнесу щодо споживачів на внутрішньому ринку, Директива 2011/83/ЄС від 25 жовтня 2011 року про права споживачів тощо).

5. Договір найму (оренди) земельної ділянки. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди.

6. Договір найму (оренди) транспортного засобу. Договір лізингу.

7. Договір найму житла. Оренда житла з викупом.

8. Оренда державного та комунального майна.

Тема 11:

1. Загальні положення про договори підрядного типу. Істотні та інші умови договорів підрядного типу.

2. Сторони договорів підрядного типу. Генеральний підрядник і субпідрядник. Права та обов'язки сторін у договорах підрядного типу.

3. Правові наслідки порушення сторонами умов договорів підрядного типу. Позовна давність, що застосовується до вимог щодо неналежної якості роботи.

4. Побутовий підряд. Особливості укладення і виконання договорів побутового підряду за участю споживачів, прав замовника та їх захисту з урахуванням відповідних актів ЄС (Директива 93/13/ЄЕС від 05 квітня 1993 року про несправедливі умови споживчих договорів, Директива 2005/29/ЄС від 11 травня 2005 року стосовно недобросовісних комерційних практик бізнесу щодо споживачів на внутрішньому ринку, Директива 2011/83/ЄС від 25 жовтня 2011 року про права споживачів тощо).

5. Договір будівельного підряду.

6. Договір підряду на проведення проєктних та пошукових робіт.

📌 **Методичні рекомендації до вивчення питань плану.** Підготовка до практичного заняття починається з ознайомлення зі змістом нормативно-правових актів, якими регулюються відповідні різновиди договору найму та підряду (глави 58, 61–62 ЦК України й інші норми спеціальних законодавчих актів (див. рекомендовані до тем нормативно-правові акти). Після цього слід ознайомитись з іншими джерелами (конспекти лекцій, підручники, навчальні посібники, коментарі ЦК України тощо). Обов'язковим є ознайомлення із судовою практикою вирішення спорів, що впливають з відповідних договорів.

II. Практична частина: аналіз зразків цивільно-правових договорів, складання цивільно-правових договорів, складення або вирішення кейсів (завдання є частинами комплексних завдань змістових модулів 3 та 4 і прикріплюються на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4434>).

1. Аналіз зразків готових договорів прокату, оренди земельної ділянки, найму будівлі або іншої капітальної споруди, найму (оренди) транспортного засобу,

лізингу, найму житла, оренди житла з викупом, договорів побутового підряду, будівельного підряду, підряду на проведення проєктних та пошукових робіт.

2. Складання договорів прокату, оренди земельної ділянки, найму будівлі або іншої капітальної споруди, найму (оренди) транспортного засобу, лізингу, найму житла, оренди житла з викупом, договорів побутового підряду, будівельного підряду, підряду на проведення проєктних та пошукових робіт.

3. Складання або вирішення кейсових завдань.

☞Методичні рекомендації до виконання практичної частини. Для засвоєння матеріалу та розуміння сутності кожного з різновидів договорів найму (оренди), договорів підрядного типу, які виносяться на розгляд на практичному занятті, кожен здобувач має знайти зразки (не менше трьох) готових цивільно-правових договорів відповідного виду, уважно перечитати, проаналізувати які умови у них відображено, порівняти із тим, як ці положення врегульовані у нормативно-правових актах, якими врегульовано цей різновид цивільно-правового договору. Кожен здобувач має скласти свій варіант договору, в якому має бути максимально враховано інтереси обох сторін договору та максимально пропрацьовано блок (або блоки, якщо вони відокремлені) «Гарантії забезпечення виконання зобов'язань сторін договори», «Відповідальність за порушення умов договору» тощо. Аналіз готового зразка відповідного різновиду цивільно-правового договору або характеристика складеного здобувачем договору здійснюється шляхом розкриття таких аспектів: а) яка модель цивільно-правового договору (інформативна чи неінформативна) представлена або чому при складанні договору здобувачем була обрана сама ця модель; б) чи дотримано вимоги щодо форми конкретного договору у знайденому здобувачем зразку договору або яким чином це враховано у складеному здобувачем договорі (мається на увазі правильне оформлення договору, яке дає уявлення про нотаріальну чи просту письмову форму, яка вимагається для цього різновиду договору); в) чи наявні всі обов'язкові елементи структури цивільно-правового договору; г) чи враховані у договорі всі вимоги його нормативного врегулювання як загальними нормами (ЦК України), так і нормами спеціального законодавства; г) чи всі можливі права та обов'язки сторін враховано у договорі; д) чи підібрано до кожного обов'язку сторони у договорі відповідні засоби забезпечення його виконання або конкретна міра відповідальності за порушення цього обов'язку; е) чи враховано положення законодавчих вимог про можливі у цьому конкретному договорі сторони, їхні права щодо порядку зміни, припинення договору, вирішення спорів за договором, кількості примірників тощо.

Вирішення кейсів передбачає надання вичерпного обґрунтування своєї відповіді з посиланням на конкретні норми ЦК України, інших законодавчих актів та на судову практику. Ситуації аналізуються щодо: а) належних сторін; б) наявності у них відповідних прав та обов'язків; в) дотримання строків; г) можливих способів захисту прав та інтересів тощо.

Питання для самостійного опрацювання за Темою 12. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

👉 **Мета самостійної роботи з темами модуля:** засвоєння, поглиблення та закріплення знань про особливості договорів на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт та нормативного регулювання цих договорів; закріплення навичок вирішення життєвих ситуацій, пов'язаних із договорами на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт, складання цих договорів, аналізу змісту готових зразків договорів на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт, складання необхідних юридичних документів для реалізації та захисту прав сторін у договорах на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

📖 **Основні терміни та поняття до тем модуля, які виносяться на самостійне вивчення:** договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт; науково-дослідні роботи; дослідно-конструкторські роботи; технологічні роботи; наукові дослідження; зразок нового виробу; конструкторська документація на виріб; нова технологія; роботи; результат робіт; підрядник (виконавець); замовник; конфіденційна інформація.

Теоретична частина.

Питання до самостійного опрацювання.

I. Теоретична частина.

1. Поняття договору на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.
2. Виконання робіт. Передання, прийняття та оплата робіт.
3. Конфіденційність відомостей про договір.
4. Сторони. Права та обов'язки сторін договору. Права сторін на результати робіт.
5. Наслідки неможливості досягнення результату. Відповідальність сторін за порушення договору.

👉 **Методичні вказівки до вивчення питань, які виносяться на самостійне опрацювання, та виконання завдань.** Підготовка починається з ознайомлення зі змістом нормативно-правових актів, якими регулюються договори на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Після цього слід ознайомитись з іншими джерелами (конспекти лекцій, підручники, навчальні посібники, коментарі ЦК України тощо). Обов'язковим є ознайомлення з судовою практикою вирішення спорів, що впливають з відповідних договорів.

II. Практична частина: аналіз зразків цивільно-правових договорів, складання цивільно-правових договорів, складання або вирішення кейсів (завдання є частиною комплексного завдання Модулі 3 і прикріплюється на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view?id=4434>).

1. Аналіз зразків готових договорів на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

2. Складання договорів на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

3. Складання або вирішення кейсових завдань.

Приклади зразків договорів та приклад кейсового завдання можна знайти у методичних рекомендаціях: Болокан І. В. Цивільне та сімейне право. Особлива частина : методичні рекомендації та завдання до самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Право» освітньо-професійної програми «Право» : в 2 ч. Ч. 1. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 64 с. Розміщено на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4434>).

☞ **Методичні рекомендації до виконання практичної частини.** Для засвоєння матеріалу та розуміння сутності договорів на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт, які виносяться на самостійний розгляд, здобувачі мають знайти зразки (не менше трьох) готових цивільно-правових договорів відповідного виду, уважно перечитати, проаналізувати які умови у них відображено, порівняти із тим, як ці положення врегульовані у нормативно-правових актах, якими врегульовано ці різновиди цивільно-правових договорів. Кожен здобувач має скласти свій варіант договору, в якому має бути максимально враховано інтереси обох сторін договору та максимально пропрацьовано блок (або блоки, якщо вони відокремлені) «Гарантії забезпечення виконання зобов'язань сторін договору» та/або «Відповідальність за порушення умов договору» тощо. Аналіз готового зразка відповідного різновиду цивільно-правового договору або характеристика складеного здобувачем договору здійснюється шляхом розкриття таких аспектів: а) яка модель цивільно-правового договору (інформативна чи неінформативна) представлена або чому при складанні договору здобувачем була обрана сама ця модель; б) чи дотримано вимоги щодо форми конкретного договору у знайденому здобувачем зразку договору або яким чином це враховано у складеному здобувачем договорі (мається на увазі правильне оформлення договору, яке дає уявлення про нотаріальну чи просту письмову форму, яка вимагається для цього різновиду договору); в) чи наявні всі обов'язкові елементи структури цивільно-правового договору; г) чи враховані у договорі всі вимоги його нормативного врегулювання нормами ЦК України та спеціального законодавства; г) чи всі можливі права та обов'язки сторін враховано у договорі; д) чи підібрано до кожного обов'язку сторони у договорі відповідні засоби забезпечення його виконання або конкретна міра відповідальності за порушення цього обов'язку; е) чи враховано положення законодавчих вимог про можливі у цьому конкретному договорі сторони, їхні права щодо порядку зміни, припинення договору, вирішення спорів за договором, кількості примірників тощо.

Вирішення кейсів передбачає надання вичерпного обґрунтування своєї відповіді з посиланням на конкретні норми ЦК України, інших законодавчих актів

та на судову практику. Ситуації аналізуються щодо: а) належних чи неналежних сторін; б) наявності у них відповідних прав та обов'язків; в) дотримання строків; г) можливих способів захисту прав та інтересів тощо.